

Důvodová zpráva

k obecně závazné vyhlášce, kterou se stanoví místo a čas, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry a kterou se stanoví opatření k omezení jejich propagace

Obecná část

Tato obecně závazná vyhláška je vydána v souladu s § 44 odst. 3 písm. a) a d) zákona číslo 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, a dle § 50 odst. 4 zákona číslo 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů („**zákon o loteriích**“).

Provozování loterií a jiných podobných her, jak jsou definovány v § 2 písm. e), g), i), j), l), m) a n) a dále v § 50 odst. 3 zákona o loteriích („**loterie**“), je spojeno s řadou negativních a patologických jevů. Jde zejména o závislost na hře (gamblerství) a s tím spojené problémy osob, které závislosti podlehly. Závislost na hře má široké dopady na osobní i pracovní život a to zejména, nikoli však výlučně, v důsledku nedostatku finančních prostředků, způsobeném prohrami na různých typech hracích přístrojů a jiných herních zařízeních. V místech provozování loterií i v jejich okolí je zvýšený výskyt problémových osob, který zvyšuje riziko páčání trestné činnosti, zejména drobných krádeží, loupeží, loupežných přepadení a dalších trestných činů a to vše za účelem získání finančních prostředků na hru. V okolí míst, kde jsou provozovány loterie, se také ve větší míře vyskytují osoby užívající omamné látky, častěji dochází k rušení nočního klidu a veřejného pořádku, k projevům vandalství a k páčání trestné činnosti.

Záměrem volených zástupců hl. m. Prahy je omezovat místa, kde jsou provozovány loterie. Naplnění tohoto záměru volení zástupci hl. m. Prahy opakovaně deklarovali, a to například v Programovém prohlášení Rady hl. m. Prahy (víze pro Prahu 2020 & priority pro Prahu 2014) v části Budoucnost pražské legislativy a správy, v usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 40/20 ze dne 16. 9. 2010 nebo v usnesení Rady hl. m. Prahy č. 1020 ze dne 19. 7. 2011.

Historický vývoj regulace hazardních her na území hl. m. Prahy započal spolu s účinností obecně závazné vyhlášky č. 19/2007 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví místa a čas, na kterých lze provozovat výherní hrací přístroje. Uvedená obecně závazná vyhláška obsahovala celkem 1422 míst na území hl. m. Prahy, na kterých bylo možno provozovat výherní hrací přístroje („**VHP**“).

Z důvodu narůstajícího počtu VHP vyvstala potřeba efektivnější regulace provozování VHP. V období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2011 došlo ke čtyřem novelám obecně závazné vyhlášky, díky nimž se počet míst, na kterých bylo možné provozovat VHP, pozvolna snižoval až na 944 míst.

Účinnější regulace loterií bylo na území hl. m. Prahy dosaženo až vlivem novely zákona o loteriích, provedené zákonem č. 300/2011 Sb. Novelou bylo do zákona rozšířeno zákonné zmocnění obcí omezit na svém území hazardní hry o loterie a jiné podobné hry, uvedené v novém znění § 2 písm. e), g), i), l), m) a n) a loterie a jiné podobné hry podle § 2 písm. j) a § 50 odst. 3 zákona o loteriích.

Na základě této novely byla s účinností od 1. 1. 2012 vydána nová obecně závazná vyhláška č. 18/2011 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví místa a čas, na kterých lze provozovat loterie. Touto vyhláškou bylo určeno celkem 639 míst, na nichž je možné provozovat loterie.

Z důvodů omezování negativních a patologických jevů souvisejících s hraním loterií a v zájmu sjednocení principů pro výběr míst, kde, bude provozování loterií povolováno, byla vytvořena Komise Rady HMP pro oblast regulace loterií a jiných podobných her na území hlavního města Prahy. Tato Komise vytvořila koncepci jednotné regulace loterií na celém území hl. m. Prahy v budoucích obdobích. Výstupem k naplnění této koncepce je stanovení návrhu vytvoření jednotných, konkrétních, rovných, objektivních a nediskriminačních pravidel pro výběr míst, na kterých je možné loterie provozovat.

Pravidla pro výběr míst, kde je možné provozovat loterie, byla stanovena na základě těchto principů a kritérií:

- (1) Na území příslušné městské části nejsou žádná místa, na kterých by bylo možné provozovat loterie (nulová tolerance);

nebo
- (2) Na území příslušné městské části jsou vybrána místa, a to označením názvu ulice a konkrétním číslem popisným a orientačním nebo evidenčním (pokud není číslo orientační přiděleno) anebo označením katastrálního území a číslem parcelním (pokud není možné místo určit číslem popisným a orientačním), ve kterých je možné provozovat loterie, a to za podmínek že:
 - a) místo není provozovnou se zvláštním provozním režimem (např. pohostinským nebo restauračním zařízením), ale je hernou nebo kasinem, jak tyto pojmy definuje zákon o loteriích („**provozovna**“); na území vybraných městských částí jsou místa, kde je možné provozovat loterie, omezena pouze na místa, která jsou kasinem;
 - b) místo mělo k datu 1. ledna 2013 platné povolení k provozování loterií;
 - c) byla na tomto místě v období od 27. března 2013 do 29. března 2013 skutečně umístěna provozovna, která skutečně provozovala loterie;
 - d) místo není problematické, to znamená, že je v něm a jeho okolí dodržován veřejný pořádek, a že nedochází v jeho okolí ke zvýšenému výskytu trestné činnosti;
 - e) místo se nenachází v blízkosti škol, školských zařízení, zařízení zdravotní a sociální péče, budov, ve kterých je vykonávána činnost státních orgánů, orgánů veřejné správy nebo činnost registrovaných církví či náboženských společností apod.
- (3) Městská část může navrhnout zařazení nového místa, na kterém budou provozovány loterie v kasinu, náhradou za jiné místo při současném zachování absolutního počtu míst kasin, platného k datu 1. ledna 2013. Nové místo musí splňovat pravidla uvedená pod bodem 2 písm. d) a e).

Záměrem nové vyhlášky je, pomocí výše uvedených pravidel, snížení počtu míst, kde je možné provozovat loterie, na ta, u nichž jsou rizika negativních důsledků spojených s účastí na loteriích snížena či lépe kontrolovatelná. Výběr míst je díky stanoveným kritériím jednoznačně objektivně ospravedlnitelný a není výrazem libovůle, nepředstavuje tak porušení principu rovnosti.

Omezení míst, kde je možné provozovat loterie, pouze na kasina a herny, případně u vybraných městských částí pouze na kasina, je dáno z důvodů, že kasina a herny podléhají přísnější regulaci než provozovny s tzv. zvláštním režimem (tedy pohostinská a restaurační zařízení), jsou na ně kladeny vyšší standardy, čímž se jejich společenská škodlivost snižuje. Kasina jsou přitom podrobena ještě přísnějšímu režimu než herny.

Pohostinská a restaurační zařízení slouží k jinému účelu než k hraní loterií. Jejich návštěvník tato zařízení primárně vyhledává kvůli občerstvení, případně komunikaci s přáteli, známými, obchodními partnery. Přestože hrací přístroje mají být v těchto zařízeních umístěna v oddělené části, stává se, že ke hře jsou zlákáni i ti návštěvníci, kteří o hru původně neměli žádný zájem. Tím roste počet hráčů, zejména mezi snadno ovlivnitelnými osobami, a tím i ke zvyšování negativních důsledků a patologických jevů spojených s hraním her.

V rámci komplexnosti úpravy vyhlášky, kromě určení místa a času, kde mohou být loterie provozovány, obsahuje i regulaci propagace loterií, a to v souladu s § 44 odst. 3 písm. a) zákona číslo 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Toto ustanovení umožňuje vydávat obecně závazné vyhlášky k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; mimo jiné stanovit, že určité činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v hlavním městě Praze nebo by mohly být v rozporu s dobrými mravíky anebo z důvodu ochrany bezpečnosti, zdraví a majetku jsou na určitých veřejně přístupných místech v hlavním městě Praze zakázány.

Propagace loterií vede ke zvýšené účasti na hraní loterií, zejména osobami sociálně slabými, snadno ovlivnitelnými nebo duševně nevyzrálými, z čehož plyne zvýšení negativní důsledků a patologických jevů popsanych výše. To ve svém důsledku často vede k narušování veřejného pořádku. Propagace loterií je tedy takzvaným předpolím, které vytváří předpoklady pro narušování veřejného pořádku. Omezení propagace loterií by tedy mělo přispět ke zmírnění negativních dopadů loterií na veřejný pořádek v okolí míst provozování loterií a stejně tak i snížit počet nových patologických hráčů loterií a s tím související narušování veřejného pořádku v obci. Obdobné vyhlášky byly přijaty i v dalších městech, například v Hradci Králové, Lounech, Mostě, Táboře, Děčíně a dalších.

Poslední část vyhlášky zdůrazňuje, že nemá vliv na povinnosti provozovatelů loterií vyplývající z jiných právních předpisů, zejména ze zákona o loteriích. Uvedením těchto povinností chtějí volení zástupci hl. m. Prahy docílit jejich důsledného dodržování.

Zvláštní část

Část 1

První část vyhlášky upravuje, které druhy loterií a jiných podobných her tato vyhláška reguluje, a dále místo a čas jejich provozování a to v souladu s § 50 odst.4 zákona o loteriích.

K § 1

Tímto ustanovením jsou v souladu s § 50 odst. 4 zákona o loteriích definována místa, na kterých je možné provozovat loterie. Samotný paragraf odkazuje na přílohu č. 1, kde jsou názvem ulice, číslem popisným a orientačním nebo evidenčním (pokud není číslo orientační přiděleno) anebo označením katastrálního území a číslem parcelním (pokud není možné místo určit číslem popisným a orientačním) vyjmenována místa, kde je možné provozovat loterie.

K § 2

Tímto ustanovením se stanovuje čas, kdy mohou být loterie provozovány. Toto ustanovení odkazuje na přílohu č. 1, kdy u daného místa je uveden časový údaj, omezující od kolika hodin do kolika hodin mohou být loterie provozovány. V případě neuvedení času platí, že loterie mohou být v daném místě provozovány nepřetržitě (non-stop).

Část 2

Druhá část vyhlášky upravuje v souladu s § 44 odst. 3 písm. a) zákona číslo 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze regulaci propagace loterií na území hl. m. Prahy. Cílem ustanovení této části je omezit negativní vliv propagace loterií, která vede ke zvýšené účasti na hraní loterií, zejména osobami sociálně slabými, snadno ovlivnitelnými nebo duševně nevyzrálými, z čehož plyne zvýšení negativní důsledků a patologických jevů, což ve svém důsledku často vede k narušování veřejného pořádku v okolí provozoven.

K § 3

Odstavec (1) upravuje zákaz reklamy na loterie a další formy jejich propagace na veřejně přístupných místech území hlavního města Prahy. Reklama je definovaná odkazem na § 1 odst. 2 a 3 zákona číslo 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání ve znění pozdějších předpisů.

Odst. (2) vylučuje použití předchozího ustanovení pro propagaci loterií ve vnitřních prostorách provozovny.

K § 4

Toto ustanovení upravuje vzhled provozoven a označení provozoven. Účelem tohoto ustanovení je omezení nepřímé propagace loterií například formou viditelnosti hracích přístrojů z ulice, neonových blikajících poutačů a jiných výrazných nápisů a sloganů, včetně takzvaných jackpotů (údajů o možné výhře) na vnějších stěnách a vchodech provozovny.

K § 5

Toto ustanovení zavádí povinnost provozovatelů loterií označit každé místo, kde jsou loterie provozovány, zřetelným nápisem zakazujícím vstup do provozovny osobám mladším 18 let. Toto ustanovení má za cíl ochránit nezletilé osoby před vlivem loterií a s nimi spojených patologických jevů a následného narušování veřejného pořádku.

Část 3

Třetí část vyhlášky zdůrazňuje, že touto vyhláškou nejdou dotčeny povinnosti provozovatelů loterií vyplývající z jiných zákonů, zejména zákona o loteriích, přičemž jsou i příkladem některé tyto povinnosti vyjmenovány. Hlavní město Praha dává zařazením této části do vyhlášky najevo, jak by provozovatelé loterií měli přistupovat k provozování loterií, jaká opatření by bylo žádoucí zavést v provozovnách, aby docházelo k minimalizaci negativních jevů spojených s provozováním loterií, když zároveň nelze stanovit povinnosti nad rámec zákona.